

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.042/2023/9.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs Sándor Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Szűcs Sándor, (címe))

Az alperes:

alperes neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Czifra Károly ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 14.M.70.103/2021/33.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 14.M.70.103/2021/34.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127 000 (százhuszonhétezer) forint perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 96 700 (kilencvenhatezer-hétszáz) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás

[1] A felperes 2020. április 1. napjától 2021. július 11. napjáig állt (munkáltatói jogelőd) alkalmazásában vadász munkakörben, 2021. július 12. napjától pedig az alperes alkalmazásában, határozatlan idejű munkaviszonyban, hivatásos vadász munkakörben. A munkaszerződés szerint a felperes munkaviszonya jogfolytonos (munkáltatói jogelőd)-nél fennállt munkaviszonnyal.

[2] A felperes felett a munkáltatói jogkört (alperes elnöke), az alperes elnöke gyakorolta. A szakmai irányító feladatokat (tanú 1), a (munkáltatói jogelőd) Vadászati Divízió igazgatója látta el.

[3] (Tanú 1) 2021. augusztus 27. napján 2/2021. sorszámu utasításában elrendelte a vadászati szolgálati napló vezetését.

[4] A felperes és (tanú 2), a (munkáltatói jogelőd) korábbi vadászati divízió vezetője a szolgálati napló átvételét megtagadta, annak szakmaiatlanságát kifogásolta.

[5] A felperes és (tanú 2) a (munkáltatói jogelőd) cégvezetőjének, (cégvezető neve) elmondták a szolgálati napló vezetésével, valamint (tanú 1)-el kapcsolatos kifogásaikat.

[6] A felperes a szolgálati naplót 2021. szeptember 13. napját átvette, annak vezetését azonban nem kezdte meg.

[7] (Tanú 1) 2021. szeptember 17-én a szolgálati naplóvezetési kötelezettséget ellenőrizte és megállapította, a felperes az utasításban foglalt naplóvezetési kötelezettségének nem tett eleget, a szolgálati napló nem is volt nála.

[8] A kötelezettség elmulasztása miatt az alperes 2021. szeptember 20. napján kelt intézkedésével írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest, amelynek átvételét a felperes megtagadta.

[9] Az alperes 2021. szeptember 28. napján (tanú 3) és (tanú 4), a (munkáltatói jogelőd) munkavállalóinak jelenlétében ismételten megkísérelte átadni az írásbeli figyelmeztetést a felperesnek, aki ennek átvételét újra megtagadta. Erről jegyzőkönyv került felvételre.

[10] Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadásakor a felperes kiabálva fogalmazta meg a vadászati szolgálati napló vezetésének indokolatlanságával és (tanú 1) szakmai hozzáértésével kapcsolatos véleményét.

[11] A felperes emelkedett hangneme (tanú 3) és (tanú 4)-ben megbotránkozást keltett, mivel erre példát még nem tapasztaltak. A történekről közvetlen munkahelyi vezetőjüket, valamint (cégvezető neve) cégvezetőt is tájékoztatták, aki erről az alperes elnökét is tájékoztatta.

[12] Az alperesi munkáltatói jogkör gyakorlója (tanú 1) előadásából szerzett tudomást a felperes azon magatartásáról miszerint a vadászati szolgálati naplót nem kívánja vezetni, a Vadászati Divízió vezetőjével ellentétei vannak, utasításait nem kívánja betartani, a viszony közöttük elnehezült. Az írásbeli figyelmeztetést megelőzően olyan további információt is kapott, hogy a felperes (tanú 1)-et trágár szavakkal illette.

[13] Az alperes a felperes munkaviszonyát 2021. október 29. napján kelt felmondással megszüntette. Az intézkedésben rögzítette, hogy a munkaviszony megszüntetésére az Mt. 66. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartása miatt kényszerült az alábbi indokolással.

2021. szeptember 17-én 14:20 órakor a Vadászati Divízió vezetője ellenőrizte a szolgálati napló vezetését, amelyet korábban a felperes számára felfektetni és vezetni a 2/2021. számú munkautasítással írt elő, amelyet a felperes 2021. augusztus 27-én átvett. Az ellenőrzés során kiderült, hogy a felperes a szolgálati naplót nem vezeti.

A Vadászati Divízió vezetője a történekr miatt 2021. szeptember 20-án írásbeli figyelmeztetést kívánt a felperes részére átadni, amelyet a felperes megtagadott átvenni. Ezt követően 2021. szeptember 28. napján (tanú 3) és (tanú 4) jelenlétében a munkáltató ismét megkísérelte átadni az írásbeli figyelmeztetést, amelyet a felperes ismét megtagadott átvenni, a történekről jegyzőkönyv került felvételre. Az érintettek arról számoltak be, hogy az esemény során a felperes minősíthetetlen, a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg.

Az ismertett okok miatt a munkaviszonyt meg kellett szüntetnie, mert a felperes megsértette az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjaiban foglalt kötelezettségeit, mivel a munkáltató

utasítását nem hajtja végre, nem tanúsítja munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást és nem működik együtt munkatársával.

[14] A szolgálati napló vezetési kötelezettség teljesítését az írásbeli figyelmeztetéseket követően az alperes részéről nem ellenőrizték.

A felperes keresete az alperes ellenkérelme

[15] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 568 690 forint elmaradt munkabér és nettó 640 000 forint béren kívüli juttatás, mint kártérítés megfizetésére. Kérte továbbá az alperes perköltségben marasztalását, amelynek mértékét a csatolt megbízási szerződés alapján 100 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjban és tárgyalásonként 30 000 forint + áfa felszámított költségben jelölt meg.

[16] Az érvényesíteni kívánt jog körében hivatkozott a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1)-(4) bekezdés, 7. § (1) bekezdés, 56. § (1)-(5) bekezdés, 64. § (1) bekezdés b) pont és (2) bekezdés, 65. § (1) bekezdés, 66. § (1)-(2) bekezdés, 80. § (1)-(2) bekezdés, 82. § (1)-(3) bekezdés és 177. § rendelkezéseire.

[17] Álláspontja szerint az alperes felmondása jogellenes volt, mert annak indokolása nem felelt meg a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének.

[18] Előadta, hogy a szolgálati napló vezetésének kötelezettségét jogszabályi rendelkezés már nem írta elő. (Tanú 2) kollégájával együtt nemcsak a szolgálati napló vezetési kötelezettséget, hanem az új vezetési szabályzat hivatásos vadász által ellátandó feladatokkal és tevékenységekkel össze nem egyeztethető mivoltát is panaszolták. Álláspontja szerint a szolgálati napló vezetési kötelezettséget kizárólag azért írták elő, hogy ezzel felelősségre vonása megtörténhessen. Állandó, jóformán teljesíthetetlen adminisztrációs teher hárult a felperesre. Annak ellenére, hogy ezen panaszait jelezték az alperes felé, panaszuk kivizsgálása nem történt meg.

[19] Vitatta, hogy a felperes az írásbeli figyelmeztetést követően a szolgálati napló vezetési kötelezettségét elmulasztotta volna, az alperes azonban az írásbeli figyelmeztetés közlése és a felmondás közötti időtartamban e kötelezettség teljesítését nem vizsgálta.

[20] Hivatkozott arra, hogy az alperes a felmondás gyakorlása során kétszeres értékelés tilalmába ütköző magatartást tanúsított, figyelemmel arra, hogy a felmondásban olyan indokot jelölt meg, amelyért korábban már írásbeli figyelmeztetésben részesítette, ez pedig a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének, a jóhiszeműség és tisztességesség követelményének sem feleltethető meg. Álláspontja szerint nem lehet ugyanazon okból írásbeli figyelmeztetést és felmondást is alkalmazni, így az alperes nem igazolta, hogy a felperes munkaviszonya fenntartására az alperesnél miért nincs szükség. Álláspontját eseti bírósági döntésekkel támasztotta alá.

[21] A felmondásban rögzítettekkel szemben vitatta, hogy megbotránkoztató hangnemet ütött volna meg, utalt arra is, hogy ilyen tény a jegyzőkönyv sem tartalmaz.

[22] A kereseti követelésösszege körében hivatkozott arra, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 586 691 forint elmaradt munkabér és havi nettó 40 000 forint béren kívüli juttatás jövedelem kiesése keletkezett, amely utóbbiból 10 000 forint Erzsébet-utalvány, 30 000 forint lődíj elszámolás címén illette volna meg.

[23] Az elmaradt munkabér tekintetében a 2021. decemberi 219 000 forint munkabéréből levonásba helyezte a 85 200 forint álláskeresői járadék összegét, 2022 januárjától a rá irányadó 261 267 forint összegű munkabérből levonásba helyezte a 2022 februárjában folyósított 75 365 forint és 26 215 forint álláskeresői járadékot. 2022 márciusától az új munkaviszonyában elért 260 000 forint összegű keresetere figyelemmel havonta 1 267 forintban jelölte meg az elmaradt munkabér összegét.

[24] Az alperes írásbeli ellenkérelme a kereset elutasítására a felperes perkieltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján kért megállapítani.

[25] Álláspontja szerint a felmondás indoklása a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének megfelel. Az Mt. 6. § és 7. § (1) bekezdésében foglalt követelményeket nem sértette meg.

[26] Védekezése szerint a felperes sértette meg az együttműködési kötelezettségét, amikor az írásbeli figyelmeztetés átvételét megtagadta. Emellett a felperes a munkáltatói utasítás teljesítését is megtagadta, amelyet a szolgálati naplóban rögzített azon felperestől származó bejegyzés is alátámaszt miszerint „a napló vezetési szabályzata mellőzi a szakmai gyakorlatot, ezért annak vezetése abban a formában nem lehetséges”.

[27] Hivatkozott továbbá arra, hogy a napló vezetési kötelezettséget a Kamara Szolgálati Szabályzata írja elő, így a felperes szakmai kifogásainak kivizsgálására érdemben nem volt szükség.

[28] A felperes az írásbeli figyelmeztetés átvételét első ízben 2021. szeptember 20. napján tagadta meg, ezt követően 2021. szeptember 28. napján az átvételt már olyan stílusban és hangnemben tagadta meg, amely a munkatársait megbotránkoztatta.

[29] Vitatta a kétszeres értékelés tilalmába ütköző magatartást, figyelemmel arra, hogy a felperest írásbeli figyelmeztetésben a szolgálati napló vezetési kötelezettség elmulasztása miatt részesítette, míg felmondása indokát az írásbeli figyelmeztetések átvételének megtagadása és az annak során tanúsított magatartása képezte, amely munkatársaiban megbotránkozást keltett. A felperes többszöri figyelmeztetés ellenére csak 2021. szeptember 30. napjától vezette a szolgálati naplót.

[30] A felperes ezen magatartásaival megszegte az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjának rendelkezéseit, amely okok összességében vezettek oda, hogy az alperes a továbbiakban nem kívánta fenntartani a felperes jogviszonyát.

[31] A felperes – a Pp. 221. § szerinti feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatként – először a 2023. február 2. napján megtartott tárgyaláson kérte az elsőfokú bíróságot, hogy állapítsa meg a felperes keresetlevele, ügyvédi meghatalmazása és egyéb beadványainak a hatálytalanságát, mivel azok nem felelnek meg az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 451/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eüsz. vhr.) 55. §-ában foglaltaknak. Érvelése szerint az elektronikus eljárás szabályainak megsértése azért áll fenn, mert felperes a beadványai előterjesztése során megsértette a papíralapú okirat elektronikus okirattá alakítására (digitalizálására) vonatkozó szabályokat.

Állítása szerint a felperes megsértette az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 18. § és 46. § rendelkezéseit azzal, hogy a beadványai nem tartalmazzak elektronikus aláírást. Álláspontja alátámasztásaként a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.050/2022/11. számú döntését jelölte meg.

[32] A felperes ennek kapcsán hivatkozott arra, hogy az alperes tartalma szerinti alaki védekezését az érdemi ellenkérelemben kellett volna előadnia. Vitatta az alperes hatálytalanságra vonatkozó álláspontját. Előadta, hogy beadványait AVDH aláírással látta el, amely megfelel az elektronikus kapcsolattartás szabályainak. Érvelése alátámasztására több eseti döntést is felhívott.

Az elsőfokú bíróság ítélete és annak indokai

[33] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek elmaradt jövedelem címén 568 691 forintot, továbbá rendszeres béren kívüli juttatás címén nettó 640 000 forint kártérítést, továbbá 355 600 forint perköltséget. Kötelezte az alperest 72 500 forint eljárási illeték megfizetésére a Magyar Államnak.

[34] Rögzítette, hogy a felperes számára a munkautasításban előírt szolgálati napló vezetési kötelezettséget a Vadászati Divízió vezetője 2021. szeptember 17-én ellenőrizte és megállapította, hogy a felperes a szolgálati naplót nem vezette, azt egyébként felmutatni sem tudta, mert otthon hagyta.

[35] Ezen kötelezettségszegés miatt a Vadászati Divízió vezetője 2021. szeptember 20. napján írásbeli figyelmeztetést kívánt átadni a felperes részére, amelynek átvételét a felperes megtagadta és ugyanígy tett 2021. szeptember 28. napján is.

[36] A lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy ezen utóbbi írásbeli figyelmeztetés átadásakor (tanú 3) és (tanú 4) munkavállalók számára a felperes hangneme megbotránkoztató volt, azonban a kritikával elsődlegesen érintett (tanú 1) a felperes hangnemén nem ütközött meg, a felperes trágár szavakat nem használt, mint ahogy

az sem nyert igazolást, hogy a felperes abból a szempontból minősíthetetlen hangnemet ütött volna meg, hogy trágár, dehonesztáló szavakat használt volna (tanú 1)-re nézve.

[37] Rögzítette, hogy nem valamennyi jelenlévő, kizárólag két ((tanú 3) és (tanú 4)), egyébként nem is az alperes alkalmazásában álló munkavállaló számára volt megbotránkoztató a felperes hangneme. Ezért a felmondás azon indoka, amely szerint a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg sem a valóság, sem az okszerűség követelményének nem felel meg.

[38] Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása álláspontja szerint nem szolgálhat okszerű indokául a munkaviszony felmondásának, tekintettel arra, hogy annak az Mt. 21. § (1) bekezdésében foglalt egyéb jogkövetkezményei vannak.

[39] Az MK 95. számú állásfoglalás III. pontjában foglaltak alapján kifejtette, hogy a felmondás indokolásában más körülményre nem utalt, így más tény bizonyításának a perben nem volt helye, ezért nem tulajdonított annak sem jelentőséget, hogy a munkáltatói utasításban foglaltakat a felperes szakmailag alappal kifogásolta-e.

[40] Rögzítette továbbá, hogy az alperes lényegében a munkáltatói felmondást megelőzően mintegy egy hónappal történt felperesi magatartást jelölt meg a felmondás indokaként, amely nem vezethetett olyan mértékű bizalomvesztésre, amely jogszerűen alapot teremtett a felmondásra, más tény bizonyításának pedig nem volt helye. A felmondásban közölt okok pedig valóságuk részbeni bizonyítása mellett sem bizonyították sikerrel a felmondás okszerűségét, azok együttesen sem értékelhetők Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjaiban foglalt kötelezettségek megsértéseként. Mindezek alapján az alperes 2021. október 29-i munkáltatói felmondása jogellenes.

[41] Kifejtette továbbá, hogy a felmondás jogellenességén túl a bizonyítási eljárás olyan többletkörülményt nem tárt fel, amely rendeltetésellenes joggyakorlás körében lett volna értékelhető.

[42] A követelés összecszerűsége körében az Mt. 82. § (1)-(3) bekezdései alapján alperesi vitatás hiányában a felperes kereseti kérelmével egyező összegben marasztalta az alperest.

A fellebbezés és az ellenkérelem

[43] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.

[44] Fellebbezése indokolásában elsődlegesen az elektronikus eljárás szabályainak megsértésére hivatkozott. E körben a Pp. 67. § (2) és (4) bekezdés, 604. §, 608. §, 611. §, 613. §, 618. § (1) bekezdés b) pont; az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános

szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 1. § 17. pont d) alpont és 29. pont, 2. § (1) bekezdés, 9. § (1) bekezdés b) pont, 103. §, 108. § (5) bekezdés; az Eüsz. vhr. 55. § (2) és (4) bekezdés; valamint Üttv. 2. § (1) bekezdés a) és f) pont, 18. § (1) bekezdés a) és b) pont és (8) bekezdés, 34. § (2) bekezdés, 46. § (2) bekezdés (1)-(2) és (4)-(7) bekezdés megsértésére hivatkozott.

[45] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet vissza kellett volna utasítania, mert az a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatálytalan, ugyanis az a papír alapú okiratokról átalakított (digitalizált) elektronikus okirat. Az elektronikus eljárás szabályainak megsértését nem a beadványok előterjesztésének az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) által rendszeresített nyomtatványon való megtörténte, sem annak AVDH-val hitelesítésének hiánya képezte, hanem az, hogy a felperes jogi képviselője a keresetlevél előterjesztése során megsértette a papír alapú okirat elektronikus okirattá alakítására (digitalizálására) vonatkozó szabályokat.

Kifejtette, hogy ezen jogszabálysértés nem azonos a Kúria Kfv.II.37.927/2020/5. számú ítéletében és a BDT2020. 4225. számú döntésben foglaltakkal.

[46] A keresetlevél és mellékletei papír alapú okiratról készült elektronikus másolatok, amelyek nem felelnek meg sem az E-ügyintézési tv., sem az Eüsz. vhr. rendelkezéseinek, azok bizonyítóereje sem megfelelő a papír alapú okiratok szabálytalan átalakítása miatt. Álláspontja szerint az ügyvéd az iratok digitalizálása során csakis és kizárólag minősített aláírást alkalmazhat. A minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú aláírás és az AVDH ügyvéd esetében elektronikus aláírásra, illetőleg hitelesítésre nem alkalmas. Amennyiben az ügyvéd papír alapú okiratot alakít át az Üttv. 46. § (2) bekezdése alapján ezt csak minősített elektronikus aláírás használata mellett teheti meg. A papír alapon előállított dokumentumok digitalizálása során azt minősített elektronikus aláírással kell ellátni, amely nemcsak a beadványokra, hanem minden papír alapú okiratról átalakított elektronikus okira-ra igaz. Hivatkozott arra, hogy az AVDH nem az előterjesztő által teljesített elektronikus aláírás, hanem a NISZ Zrt. által hitelesített, azaz nem tanúsítja azt, hogy az átalakított elektronikus okirat azonos az időbélyegző időpillanatában azzal a papír alapú okirattal, amiről azt elektronikus okirattá alakították. Csupán azt tanúsítja, hogy ki kezdeményezte a tanúsítást, ki adta fel a küldeményt, az AVDH ez alapján egy hitelesítés, nem pedig elektronikus aláírás. Megjegyezte továbbá, hogy a felperes beadványain AVDH hitelesítés sem történt, csupán a nyomtatvány lett hitelesítve, de a beadvány és mellékletei nem. Ez nem pótolhatja a papír alapú okiratról átalakított beadványok és mellékletek hitelesítését.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy az Üttv. 18. § (1) bekezdése szerint a minősített elektronikus aláírás a minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírás az aláíró személy ügyvédi minőségét igazolja. Az ügyvédi jogállás igazolásának hiányában képviselői jogosultsága sem állhat fenn.

[47] A felperes keresetet tartalmazó iratai, annak mellékletei különösen az ügyvédi meghatalmazás hatálytalanok, így az eljárás lényeges szabályai sérültek, hiszen a bíróság hatálytalan beadványokat, okiratokat vett figyelembe a döntéshozatalkor. Az elektronikus hitelesítés éppen annak a garanciáját szolgálja, hogy az elektronikus eljárás során bíróság elé

tárt bizonyítékok megvizsgálásának lehetőségét pótolja. A minősített elektronikus aláírás pedig azonosítja a személyt, annak ügyvédi jogállását és igazolja a papír alapú és elektronikus okiratok azonosságát. Amennyiben az ügyvéd által elektronikus irattá alakított okirat nem tartalmazza az elektronikus aláírását és időbélyegzőjét, akkor nem tekinthető a papír alapú okirattal mindenben megegyezőnek, amelynek jogkövetkezménye a hatálytalanság vagy a visszautasítás.

Ebben a körben idézte a Szegedi Ítéltábla Mfv.I.40.050/2022/11. számú határozata indokolásának [55]-[76] bekezdéseit.

[48] Álláspontja szerint a felperes nem nyújtott be a számára rendelkezésre álló 30 napos határidőn belül joghatályos kereseti kérelmet. Ez pedig az ítélet Pp. 381. § szerinti kötelező hatályon kívül helyezést eredményezi.

[49] Az ügy érdemét érintően kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, abból téves jogi következtetést vont le. Kitért arra, hogy az ítélet indokolása szerint a törvényszék csak a 2021. szeptember 28-i átvétel ismételt megtagadása során tanúsított minősíthetetlen és megbotrántoztató hangot nem tartotta bizonyítottnak. Ebben a körben vitatta, hogy (tanú 2) tanúvallomása figyelembe vehető lenne tekintettel arra, hogy a tanú és a (munkáltatói jogelőd) között szinte azonos tényállással munkaügyi per volt folyamatban. Álláspontja szerint a tanú vallomása szembe megy a másik három jelenlévő tanú előadásával. (Tanú 1) tanúvallomása alapján ezen alkalommal kiabálás, nem odaillő viselkedés volt, amelynek során elhangzott, hogy „ez vicc, ez hülyeség”, egy „kinevetés” is történt. Olyan hangosan beszélt a felperes, hogy a szomszéd szobáig is elhallatszott. Annak ellenére, hogy (tanú 1) mindezen nem ütközött meg különösebben a felperes kinevette az alperesi intézkedést, hangos szavakkal, erős kritikával illette. Vitatta, hogy a minősíthetetlen, jelenlévőket megbotrántoztató hangnem ismérve lenne, hogy minden jelenlévőt megbotrántoztasson.

[50] Álláspontja szerint a felmondás indokolásának valóságától függetlenül sem fogadható el az a felperesi magatartás, amelyet a (munkáltatói jogelőd) munkavállalóival szemben tanúsított. A törvényszék ítéletével legitimálta azon felperesi magatartást, amely a munkahelyen történő kiabálást, a felettes más munkavállalók előtti minősítését jelenti következmények nélkül. „A felmondás oka nem lehet a munkavállaló magatartásával a munkatársakban kiváltott érzés vagy annak hiánya vagy akár az, hogy az egyik tanú szerint csak a jelenlévők hölgy tagjaiban váltott ki megbotrántozást a felperesi hangnem.” Álláspontja szerint az, hogy a hangnem csak a jelenlévők közül pár személyben okozott megbotrántozást a jogszerűség szempontjából nem vizsgálható.

[51] Egyebekben a felperes magatartása az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjában foglalt követelményeket is megsértette, így a munkáltatói utasítások betartásának kötelezettségét, az együttműködési kötelezettség és a szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsításának követelményét. Álláspontja szerint elfogadhatatlan, hogy a munkavállaló a munkatársakat kényelmetlen helyzetbe hozza indulatos, agresszív magatartásával. Ezen magatartások címzettje (tanú 1), a felettese volt, akinek utasításait köteles lett volna elvégezze, így a felperes nem tanúsította a megfelelő bizalomhoz szükséges tekintélyt a vezető irányába. Álláspontja szerint az, hogy 2021. szeptember 28. napját

követően a felperes vonatkozásában elmulasztotta a naplóellenőrzési kötelezettséget, önmagában a felmondást nem teszi okszerűvé, de ezt az alperes nem is állította.

[52] Felperes sorozatosan kinyilvánította együttműködési hajlandóságának hiányát, megtagadta a munkáltatói utasításokat, valamint a figyelmeztetések átvételét, továbbiakban a felperes emelt hangneme munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsításának követelményének sem felelt meg. A felmondás indoka tehát egy folyamat volt, nem egyedülálló okként sorolja fel a történeteket, amely a felmondás indokolásából világosan kitűnik. A törvényszék tévesen állapította meg, a felmondás indokolása csak részben valós és nem okszerű.

[53] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása hiányos, annak [6] bekezdésében szükséges lett volna rögzíteni, hogy a figyelmeztetés átvételének megtagadásakor a felperes minősíthetetlen, a jelenlévőket megbotráncoztató hangnemet alkalmazott, amely alapján a munkáltatói felmondás indokolása valós és okszerű volt.

[54] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására az alperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult, amelynek mértékét a csatolt megbízási szerződés kivonat alapján 50 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjban és 50 000 forint + áfa költségterítésben kért megállapítani.

[55] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és kellő mértékben lefolytatta, a beszerzett bizonyítékokat kellően részletezett módon rögzítette, mérlegelése helytálló és ez alapján döntése is megalapozott.

[56] Az alperes által hivatkozott Szegedi Ítéltábla Mfv.I.40.050/2022/11. számú döntése nem bírhat kötelező erővel, mert az teljességgel szemben áll a Kúria számos eseti döntésében rögzített, következetes álláspontjával. E szerint, ha a papír alapú okirat elektronikus okirattá alakítása, digitalizálása során a beadvány AVDH hitelesítéssel van ellátva, úgy az megfeleltethető mind az elektronikus úton és jogszabályban meghatározott módon történő benyújtás, mind a teljes bizonyító magánokirat követelményének.

Álláspontja szerint az AVDH hitelesítésre átadott dokumentum teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül. A Pp. 611. § (1) bekezdése alapján a papír alapú okirat elektronikus okirati formába alakítása után ugyancsak elektronikus okirat.

[57] A fellebbezés érdemét illetően kifejtette, hogy nem nyert bizonyítást, hogy a felperes trágár, emberi méltóságot sértő kifejezésmódot használt volna. A jelenlévő két hölgy tanú érzékenysége nem értékelhető a felmondás törvényben biztosított követelményei megfelelőségének.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[58] A fellebbezés alaptalan.

[59] A Pp. 370. §-a szabályozza a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól atekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

Az eljárási szabálysértés tárgyában

[60] Az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel az ítéltábla elsődlegesen a felperesi beadványok hatálytalanságával kapcsolatos hivatkozások kapcsán azt vizsgálta, hogy történt-e az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértés (Pp. 380. §).

[61] A felperes első alkalommal a 2023. február 2. napján megtartott érdemi tárgyaláson hivatkozott az eljárás során csatolt felperesi beadványok hatálytalanságára a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.050/2021/11. számú határozatában foglaltak alapján, amely hivatkozását a Pp. 221. § szerinti feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatnak minősített.

[62] Az alperes fentiek szerint előterjesztett nyilatkozata azonban nem perfelvételi nyilatkozatnak, hanem az eljárás megszüntetésére alapot adó alaki védekezésnek minősül.

A feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatokat ugyanis a Pp. 221. § (1) bekezdés a)-g) pontjai taxatív felsorolásban tartalmazzák, amely felsorolásba az alaki védekezés nem tartozik bele. Az alperes által hivatkozott Pp. 221. § (1) bekezdés g) pontja az érdemi védekezés jogi érvelésének megváltoztatását biztosítja abban az esetben, amennyiben ez nem jelenti egyúttal a kereset jogalapjának, vagy a kérelemnek a megváltoztatását, nem minősül kereset -, illetve ellenkérelem változtatásnak.

A perakadályra alapított – tartalma szerint – az eljárás megszüntetésére alapot adó alaki védekezés, nem perfelvételi nyilatkozat, annak a perfelvételi szakban az írásbeli ellenkérelemhez képest utóbb történő előterjesztése ellenkérelem változtatásnak sem minősül, figyelemmel arra, hogy az eljárás megszüntetésére okot adó valamely körülmény állítása nem tartozik a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pontjában meghatározott ellenkérelem-változtatás esetei közé (Szegedi Ítéltábla Gpkf.III.30.044/2023/2. – ÍH 2023.105).

[63] Az alperes tárgyaláson előterjesztett nyilatkozatában mindösszesen a Pp. 618. § (2) bekezdés b) pontja – helyesen (1) bekezdés b) pontja – szerinti hatálytalanságra hivatkozott. A Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha az elektronikus úton kapcsolatot

tartó beadványát elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeletnél meghatározott módon terjesztik elő – ha a törvény másként nem rendelkezik – a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan.

Az alperes kifejezett eljárás megszüntetése iránti kérelmet azonban nem terjesztett elő, így arról az elsőfokú bíróságnak alakszerű határozatot sem kellett hoznia. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában érdemben ugyan nem reagált az alperes által felhozott körülményekre, így a felperesi beadványok hatálytalanságára, abból a körülményből, hogy a kereseti kérelmet érdemben elbírálván az ügyben ítéletet hozott azt a megállapítást kell levonni, hogy az alperes hivatkozásában foglaltakat nem találta megalapozottnak.

[64] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 380. § c) pontjában megjelölt, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény nem merült fel.

[65] Az alperes fellebbezési érvelésére tekintettel az ítéltábla ezt követően azt vizsgálta, hogy az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésének a másodfokú eljárásban a Pp. 379. § szerinti feltételei fennállnak-e. Erre a Pp. 379. § értelmében akkor kerülhet sor, ha a 240. § (1) bekezdése vagy a 241. § (1) bekezdése szerinti ok az elsőfokú vagy a másodfokú eljárásban fennáll.

[66] Az eljárás hivatalból történő megszüntetésének eseteit a Pp. 240. §-a szabályozza. E jogszabályhely (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból kell megszüntetni az eljárást, ha a keresetlevél visszautasítására nem került sor, a perindítás hatályai beálltak, azonban a bíróság utóbb észleli, hogy a keresetlevél hiánypótlás nélküli visszautasításának lett volna helye a Pp. 176. § (1) bekezdés a)-i) pontjai alapján, vagy a hiánypótlásra visszaadott keresetlevél visszautasításának lett volna helye a Pp. 176. § (2) bekezdés a)-c) pontja alapján.

A Pp. 618. § tartalmazza az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok megszegésének következményeit, amely jogszabályhely az (1) bekezdés b) pontban írt feltételek esetén a keresetlevél visszautasításáról rendelkezik. A Pp. 240. §-a és 241.§-a azonban, ha a keresetlevél visszautasítására a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem került sor, nem teszi lehetővé a permegszüntetést.

A Pp. 240. § (1) bekezdés szerint az eljárás hivatalból történő megszüntetésének nincs helye a keresetlevél előterjesztésekor az elektronikus kapcsolattartás szabályainak megszegése, a keresetlevél kötelező tartalmi elemeinek hiánya, a keresetlevéllel kapcsolatos hiánypótlás elmulasztása, valamint a jogi képviselő hiánya miatt.

[67] Így tehát, ha az elsőfokú bíróság a keresetlevelet nem utasítja vissza, a későbbiekben az eljárás hivatalból történő megszüntetésére akár elsőfokon, akár a másodfokú eljárásban (Pp. 379. §) csak a Pp. 240. § (1) bekezdés, vagy a 241. § (1) bekezdésben meghatározott esetben kerülhet sor. Ezért a per megszüntetésének a Pp. 379. § alapján nem volt helye.

[68] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 381. § szerinti mérlegelhető hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértése miatt. A Pp. 369. § (1) bekezdés szerinti felülbírálat keretében az ítéltáblának ennek kapcsán abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy történt-e eljárási szabálysértés, az elektronikus kapcsolattartásra köteles felperes beadványait, illetve a jogi képviselő meghatalmazását milyen módon kellett benyújtania, hogy az megfeleljen a Pp. 608. § (1) bekezdés rendelkezésének, ha történt ilyen szabálysértés az lényeges volt-e, kihatott-e az ügy érdemi eldöntésére, és orvosolható-e a másodfokú eljárásban.

[69] A Pp. 608. § (1) bekezdés alapján az E-ügyintézési tv. alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a Pp. 618. § (1) bekezdés szerint, ha nem így jár el a beadványban foglalt nyilatkozat hatálytalan.

[70] A jogi képviselő minden beadványt és mellékleteit – amelyek így egységes iratnak minősülnek – az E-ügyintézési tv. 25. § és a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban: Bűsz.) 75/C. § szerint a bírósági kézbesítési rendszeren keresztül az OBH által rendszeresített űrlap kitöltésével köteles beadni a bírósághoz, amely beadványt a jogi képviselőnek a fentiek szerinti teljes bizonyító erejű formában kell a bíróságnál benyújtania (Üttv. 18. §).

[71] Az alperes fellebbezésében állította, hogy a felperesi képviselő által elektronikus úton ÁNYK nyomtatványon, AVDH aláírással érkezett beadványok nem felelnek meg az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben foglaltaknak.

[72] A beadványok alaki kellékeit Pp. 114. §-a szabályozza. Az e-per alkalmazása során a beadványokat legalább teljes bizonyító erejű formában kell a bíróságnál benyújtani. A Pp. a teljes bizonyító erejű elektronikus magánokiratoknak több csoportját is megkülönbözteti, amelyeket a Pp. 325. § (1) bekezdés f)-i) pontjaiban szabályoz. Ennek csak az egyik típusa az elsőfokú bíróság fellebbezett ítéletében hiányolt azon elektronikus aláírás, amikor az elektronikus okiraton az aláíró a minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírását vagy bélyegzőjét helyezte el, és - amennyiben jogszabály úgy rendelkezik - azon időbélyegzőt helyez el [Pp. 325. § (1) bekezdés f) pontja]. A Pp. 325. § (1) bekezdés g) pontja azonban teljes bizonyító erejű elektronikus magánokiratnak - és ekként a kiállítója által aláírtnak - tekinti azt is, amikor az elektronikus okiratot a kiállítója azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés (AVDH) szolgáltatással hitelesíti.

[73] Ahogy arra a Fővárosi Ítéltábla eseti döntésében rámutatott a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. július 23-i 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikk 10. pontja elektronikus aláírásként definiál minden olyan elektronikus adatot, amelyet más elektronikus adatokhoz csatolnak, illetve logikailag hozzárendelnek, és amelyet az aláíró aláírásra használ, az AVDH szolgáltatással történő dokumentumhitelesítés pedig ennek a fogalomnak megfelel. (Fővárosi

Ítéltábla 6.Pkf.25.108/2023/2. – ÍH 2023.60.) Így a jogi képviselő beadványait AVDH hitelesítéssel benyújthatta a bírósághoz.

[74] Ezután az ítéltábla vizsgálta a jogi képviselő meghatalmazásának benyújtását. Az Üttv. 34. § (1) és (2) bekezdése szerint, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlásához az ügyfél képviselete szükséges, a képviseleti jog létesítésére meghatalmazást kell kiállítani a megbízott részére, az ügyvédi tevékenység gyakorlására adott meghatalmazást írásba kell foglalni és annak tartalmaznia kell a megbízott elfogadó nyilatkozatát is. Az így kiállított meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül.

[75] Az Üttv. az ügyvédi tevékenység gyakorlása során minősített okirati formákat is előírhat, azonban a Pp. ilyen megszorításokat nem tartalmaz, az AVDH által aláírt okirat teljes bizonyító magánokiratnak minősül a fentiek szerint.

[76] Az eredetileg papír alapon létrejött ügyvédi meghatalmazást a jogi képviselő az E-ügyintézési tv. 21/A. § (1) bekezdés és az Eüsz. vhr. 11. § (1) bekezdése értelmében elektronikus formába alakítja, amelyet hitelesít és az eredeti meghatalmazás megőrzéséről a meghatalmazás megszűnését követő 5 évig gondoskodik. A hitelesítés 12. § (1) bekezdés d) pontja alapján AVDH-val is történhet.

[77] A Pp. 611. § (1) bekezdése alapján a képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél vagy az első, a bírósághoz benyújtott beadvány mellékleteként csatolja az elektronikus okiratként rendelkezésre álló vagy az általa digitalizált meghatalmazást, kivéve, ha a képviselő meghatalmazása a rendelkezési nyilvántartásban a 67. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően szerepel. A bíróság – ha e tekintetben alapos kétsége merül fel – digitalizált meghatalmazás esetén az eredeti meghatalmazás bemutatására hívja fel a képviselőt az egyezőség megállapítása érdekében.

[78] A perbeli esetben a felperesi képviselő a keresetlevele mellékleteként a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően csatolta a digitalizált, az AVDH szolgáltatás igénybevételével hitelesített meghatalmazást, így képviseleti joga mind a keresetlevél benyújtásakor, mind a peres eljárás során igazolt.

[79] Ezt követően az ítéltábla azt vizsgálta, hogy az elektronikus úton benyújtott, de nem az ÁNYK nyomtatványra, hanem ahhoz mellékletként csatolt papír alapú okiratról készített elektronikus iratra milyen szabályozás vonatkozik. Az elektronikus kapcsolattartásra köteles jogi képviselő által benyújtott egyéb beadványok esetén szükséges az, hogy a kitöltött űrlapon és a csatolt mellékleten minősített, vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírás, vagy bélyegző legyen elhelyezve, vagy a jogi képviselő vegye igénybe az AVDH szolgáltatást. Az AVDH keretében a szolgáltató személyhez rendeléséről kiállított igazolást elektronikus dokumentumba, vagy az elektronikus dokumentumhoz csatolt záradékba foglalja és azt – a hitelesítendő nyilatkozattal együtt – minősített, vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus bélyegzővel, valamint minősített idejű bélyegzővel hitelesíti. Az így hitelesített dokumentum minősül a Pp. 325. § (1) bekezdés g) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratnak és felel meg a Pp. 114. § (3) bekezdésben foglalt alaki kellékeknek.

[80] A Kúria az Üttv. 46. § (1) és (2) bekezdései, 18. § (1) bekezdése az Eüsz. vhr. 12. § d) pontja kapcsán az AVDH szolgáltatással történő hitelesítés és digitalizált formába alakított papír alapú dokumentumok elektronikus úton történő benyújtásának alakai, tartalmi követelményeiről több döntésében is állást foglalt, kimondva, hogy amennyiben a papír alapú okirat digitalizálása után a beadvány AVDH hitelesítéssel van ellátva, az megfelel az elektronikus úton a jogszabályokba meghatározott módon történő benyújtás, a teljes bizonyító erejű magánokirat követelményének. (Kúria Pfv.20.591/2021/5., Kpkf.V.39.700/2021/2., Kpkf.VI.39.566/2021/2., Kfv.II.37.921/2020/5., Kpkf.II.40.282/2022/2., Kpkf.VI.40.536/2021/2., Fővárosi Ítéltábla BDT2020. 4225.).

[81] Az ítéltábla az alperes fellebbezésében hivatkozott Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.050/2021/11. számú döntését és ennek körében az Eüsz. vhr. 55. § (2) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket azért nem tartja a jelen perbeli esetben irányadónak, mert az elektronikus formába alakított meghatalmazást nem kell záradékkal ellátni az E-ügyintézési tv. 103. § és az Eüsz. vhr. 55. § alapján.

[82] Az Eüsz. vhr. 1. § (1) bekezdés szerint ugyanis a rendelet hatálya – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – terjed csak ki az E-ügyintézési tv. szerinti elektronikus kapcsolattartásra. A (2) bekezdésben szereplő kivétel éppen a III. Fejezet, amelyben a hivatkozott 55. § is szerepel. Az E-ügyintézési tv. 101. § (1) bekezdés szerint a 101–103. §-ban foglalt rendelkezések az elektronikus kapcsolattartásra akkor alkalmazandók, ha e rendelkezésekről törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. Mivel Eüsz. vhr. 1. § (1) bekezdése a (2) bekezdésben foglaltak szerint az 55. §-t nem rendeli alkalmazni az elektronikus kapcsolattartás esetén, így van olyan kormányrendelet, amely eltérő, így az E-ügyintézési tv. 103. § és annak záradékolására vonatkozó rendelkezése sem alkalmazandó.

[83] Mindezekre tekintettel a jelen perbeli esetben a felperes – jogi képviselője útján – a keresetlevelet, mellékleteit, a perfelvételi iratokat és egyéb beadványait az AVDH szolgáltatással hitelesítve, vagyis teljes bizonyító magánokirati formában nyújtotta be a bíróságra, így a keresetlevél és a további beadványok az elektronikus ügyintézés szabályainak megszegése nélkül kerültek benyújtásra a bírósághoz, a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített feltételek a fentebb kifejtettek értelmében nem állnak fenn, a felperes perindító és egyéb beadványai nem minősülnek hatálytannak.

[84] Mindezek alapján az ítéltábla nem talált olyan eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 381. § szerinti mérlegelhető hatályon kívül helyezésének alapjául szolgálhatna.

Az ügy érdemében

[85] Az ügy érdemét illetően az ítéltáblának az alperes másodlagos fellebbezési kérelmére és annak indokaira tekintettel abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte-e a felmondásban szereplő okokat, a bizonyítékokat okszerűen értékelte-e, ennek megfelelően a tényállást a szükséges mértékben és teljes körűen

állapította-e meg, mindezekből pedig helyes következtetést vont-e le az alkalmazott felmondás, mint jogkövetkezmény aránytalanságára.

[86] A fellebbezési érvek vizsgálatának kiindulópontja az, miként lehet értelmezni az alperes felmondásának indokolását, ami az okok világosságát érintő kérdés [Mt. 64. § (2) bekezdés]. A felmondás okainak világosságával szemben hangsúlyozandó, hogy a felmondás okait a nyilatkozattevő összefoglalóan is közölheti, azonban ebben az esetben is meg kell határozni azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a felmondást alapította. Nem az a lényeges tehát, hogy a felmondás részletező indokolást tartalmaz-e vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem hogy a felmondás okaként közöltekből megállapítható legyen, miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára.

[87] Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján helyesen következtetett arra, hogy a munkáltató lényegében két kötelezettségszegést rótt a felperes terhére: egyrészt, az írásbeli figyelmeztetés átvételét kétszeri megtagadását, másrészt, azt, hogy az írásbeli figyelmeztetés átadásának második megkísérlésekor a felperes minősíthetetlen, a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg.

[88] A következetes bírói gyakorlat szerint a világosság követelményének teljesítését nem pótolja a jogszabályi rendelkezésekre [jelen esetben az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjaira] történő hivatkozás, illetőleg az arra történő utalás, hogy e pontokban felsorolt általánosan megfogalmazott kötelezettségeket a munkavállaló megszegte. A megjelölt jogszabályi rendelkezésekben szereplő kötelezettségek megsértését maga a felmondás is a felmondás korábbi részében ismertetett okokkal hozza összefüggésbe azzal a megfogalmazással, hogy a munkáltató „az ismertetett okok miatt” kényszerült a munkaviszony megszüntetésére (felmondás utolsó bekezdése).

[89] Az „ismertetett okok” között pedig nem szerepel más, mint a szolgálati napló vezetésének elmulasztásával kapcsolatos kötelezettségszegés, ezen kívül pedig az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása, illetve az, hogy a második átvétel megkísérlésekor a felperes minősíthetetlen, a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg.

[90] A felmondási okok értékelése szempontjából az alperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a szolgálati napló vezetésének elmulasztását előzményi leírásnak szánta, és az elsőfokú bíróság ezen alperesi nyilatkozatra tekintettel sem állapította meg a kétszeres értékelés tilalmának megsértését. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a felmondási okok bővítésének tilalma miatt csak az alperes által megnevezett két ok vehető figyelembe, ugyanis az alperes a törvényben meghatározott módon, írásban csak ezeket közölte a felperessel. Nincs helye olyan új felmondási ok bizonyításának, amelynek közlése a felmondásban nem történt meg (MK 95. szám III. pont).

[91] A fentiekre tekintettel az ítéltábla nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a két konkrét eseten kívül a felperes milyen kötelezettségszegéseket követett el, együttműködött-e közvetlen munkahelyi felettesével, hangoztatott-e róla dehonesztáló véleményt, megtagadta-e egyéb utasításait, véleményezte a naplóvezetéssel kapcsolatos elvárásait, illetve beszélt-e emelt hangon vele.

[92] Az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megfelelően a tényállást a releváns tényekre szorítkozva rögzítette és a bizonyítékokat is e körben értékelte. A tényállás kiegészítése az alperes hivatkozásával szemben azért sem volt indokolt, mert az ítélet [6] bekezdése már tartalmazza azt, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadásakor a felperes kiabálva fogalmazta meg véleményét, amely a jelenlévő tanúkban megbotránkozást keltett.

[93] Az alperesi érvek fényében az ítéltáblának a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényekre vonatkozóan a bizonyítékokat okszerűen értékelte-e, ennek megfelelően helyesen állapította-e meg a tényállást.

[94] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását az anyagi jogi felülbírálat során akkor módosíthatja, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Abban az esetben azonban, ha a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként, a logika szabályai szerint lehetséges volt, vagyis nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása, a másodfokú bíróság azt akkor sem bírálhatja felül, ha maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének tilalmába ütközne. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozottnak.

[95] Az alperes fellebbezési hivatkozása e körben az elsőfokú bíróság (tanú 2) tanúvallomásának értékelését és bizonyító erejének megítélését támadta.

[96] Egyetért az ítéltábla azzal, hogy a tanúvallomások bizonyítékként történő értékelésénél figyelembe kell venni az esetleges elfogultságra, érdekeltségre utaló körülményeket. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy egy korábbi – nem az alperessel szembeni – munkaügyi per miatt (tanú 2) tanúvallomása elfogultság okán ne lenne bizonyítékként értékelhető. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság a tanú vallomását egyrészt az alperes által sem vitatott tények (az alperesnél irányadó utasítási rend) alátámasztása körében, másrészt a 2021. szeptember 28-i események kapcsán vette figyelembe. Ez utóbbiak kapcsán – lényegében a többi meghallgatott tanú vallomásával egybehangzóan – azt állapította meg, hogy (tanú 1) a felperes hangnemén nem ütközött meg, a felperes trágár szavakat nem használt, továbbá, hogy a jelenlévők közül nem mindenki okozott megbotránkozást a felperes hangneme, így a tanú előadása ezen tények tekintetében hitelesnek tekinthető, tehát ez okból a tanúvallomás bizonyítékok köréből való kirekesztésének nem volt alapja.

[97] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak, perben tett előadásainak, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak, elsősorban a tanúvallomásoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése,

egyenként és összességében történő értékelése alapján okszerűen állapította meg [Pp. 269. § (1) bekezdés], így a tényállás megváltoztatásának nem volt helye.

[98] További kérdést a fellebbezési érvekre figyelemmel az jelentette, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helyesen vonta le a következtetést az alkalmazott felmondás, mint jogkövetkezmények aránytalansága tekintetében.

Az Mt. 64. § (2) bekezdéséből következően a világosság követelményének megfelelő okoknak valósnak és okszerűnek kell lennie, amelyet vita esetén a nyilatkozattevőnek, tehát jelen esetben az alperesnek kell bizonyítania.

[99] Az elsőfokú bíróság a fentiek szerint megállapított tényállás alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felmondás írásbeli figyelmeztetés megtagadásával kapcsolatos indoka valós, de nem okszerű, tévedett ugyanakkor, amikor a második írásbeli figyelmeztetés átvételekor tanúsított felperesi magatartást nem találta alkalmasnak arra, hogy a jelenlévőket megbontránoztassa, ezért azt valósnak sem fogadta el. Ennek okán helyesen viszonyította a per tárgyát képező intézkedés arányosságát az első indokhoz, eltérő jogi álláspontja alapján azonban a második indok ezen szempont szerinti vizsgálatát mellőzte, amelyek kapcsán az ítéltábla az alábbiakra kíván rámutatni:

[100] Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása – akár egyszer, akár kétszer történik – nem eredményezi az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését. Ebben ugyanis a jogalkotó azt teszi a munkavállaló kötelezettségévé, hogy munkáját egyebek mellett munkájára vonatkozó utasítások szerint végezze. A perbeli írásbeli figyelmeztetés azonban nem a munkavégzésre adott utasítást tartalmazott, hanem a munkáltató írásba foglalt rosszallását a már korábban kiadott és felperes által megismert írásbeli utasítás elmulasztása miatt. Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása adott esetben nem a munkavégzés körébe tartozó tevékenység elmulasztását jelenti, így nem tekinthető a munkáltató által munkavégzésre adott utasítás megszegésének sem.

[101] Az Mt. 52. § (1) bekezdés d) pontjában rögzített bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettség már a munkavégzésen túlmutató magatartási szabályt fogalmaz meg, az e törvényi rendelkezéshez fűzött indokolás szerint azonban „az általános zsinórmértékhez képest az egyes munkakörök, azok jellege eltérő kötelezettségeket, magatartási szabályokat tételeznek fel. Így pl. nyilvánvaló, hogy a vezető állású munkavállalóval szemben a bizalmi magatartás tanúsítása jóval szélesebb körű elvárást tartalmaz. Általában csak az olyan magatartás ütközik az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott követelménybe, amely szükségképpen az általános társadalmi felfogás elvárás szerint kötődik a meghatározott munkakör ellátásához.” Előbbieket fényében az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása nem feltétlenül sérti az elvárt bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettséget még akkor sem, ha ezt a magatartást a munkáltató rosszallja.

[102] Az Mt. 52. § (1) bekezdés e) pontja szerinti együttműködési kötelezettség fogalma sem deklarált, e körben a törvény indokolása olyan lényeges kötelezettségeket nevesít, mint a munkáltató jogos gazdasági érdekei veszélyeztetésének tilalma, a titoktartási kötelezettség. Összességében lényegében arra utal, hogy a jogviszony alanyai kötelesek

egymás érdekeinek figyelembevételével eljárni, egymás jogát, jogos érdekeit kölcsönösen tiszteletben tartani, a munkaviszonyból származó kötelezettségeik teljesítése során egymást segíteni. Ennek fényében az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása, ha jelenti is az együttműködési kötelezettség megsértését, csekély mértékben sérti azt, hiszen a másik felet céljai elérésében – a jognyilatkozat közlésére vonatkozó, az elsőfokú ítéletben felhívott szabályokra figyelemmel – nem akadályozza, hiszen az átvétel megtagadása nem eredményezi a közlés és a jogkövetkezmények beállításának elmaradását. Ezért ilyen esetben az együttműködésre irányuló elvárás alacsonyabb szintű, így annak megsértése is csekély jelentőségű.

[103] Mindezek miatt az alperes érveivel ellentétben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadásával nem áll arányban a felmondás, mint jogkövetkezmény alkalmazása.

[104] Az alperes fellebbezési hivatkozása annyiban megalapozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy önmagában az a körülmény, hogy a jelenlévők közül csak két, egyébként nem az alperes, hanem a (munkáltatói jogelőd) alkalmazásában álló munkavállaló számára volt megbotránkoztató a felperes figyelmeztetés átvételkor hangneme, megdönti a felmondásban foglalt indokolás valóságának azon részét, hogy a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg.

[105] A felmondásban szereplő ok valósága a tényeknek való megfelelést jelent, ez esetben pedig az elsőfokú bíróság ítéletében is megállapított tény az, hogy érintettek arról számoltak be, hogy az írásbeli figyelmeztetés (második) átadásának megkísérlése során a felperes a jelenlévőket megbotránkoztató hangot ütött meg. Ennek a ténynek a valósága szempontjából irreleváns, hogy valamennyi jelenlévőt, vagy csak a két tanút botránkoztatt-e meg a felperes magatartása. Erre tekintettel a felmondás ezen oka is valós volt.

[106] A felmondási ok valósága esetén vizsgálható az okszerűség követelménye, amely megalapozottá teszi a munkaviszony megszüntető jognyilatkozatot. (tanú 1) tanúvallomásában – az alperes fellebbezésében hivatkozottakon túl – előadta, hogy „a felperes nem teli torokból kiabált, egy indulatos reakciója volt. Engem különösebben nem viselt meg, a két hölgy érezte magát rosszul, akik jelen voltak, nekem ilyesmi különösebben nem tűnik fel. A felmondásból idézett minősíthetetlen, megbotránkoztató hangnemet az érintett két hölgy érezte.” (14.M.70.103/2021/32. tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal negyedik bekezdés) (tanú 3) tanú pedig úgy nyilatkozott, hogy „nem szokványos volt ez a hangnem, különösen két nő jelenlétében, mert ha egymás között beszélnek így, az oké, de két nő jelenlétében már nem.” (14.M.70.103/2021/32. tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal első bekezdés).

[107] A felperes figyelmeztetés átadásakor magatartásának értékelése körében nem annak van jelentősége, hogy az ott történtek az egyébként alperessel alkalmazásban nem álló munkavállalókban milyen benyomást keltettek, hanem annak, hogy az a felperes közvetlen felettesében (tanú 1)-ben keltett-e megbotránkozást, illetve megvalósítja-e az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjaiban foglalt kötelezettségek közül a jelen ok kapcsán felmerülő d) pontban foglaltak megszegését. (Tanú 1) nyilatkozata alapján a felperes magatartása benne megbotránkozást nem keltett, az egyszeri alkalommal történő kiabálás nem feltétlenül sérti az

Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjában elvárt bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettséget, ez alapján pedig nem szolgálhat megalapozott indokául a munkavállalóval szemben alkalmazandó súlyosabb szankció, a munkaviszony megszüntetése alkalmazásának.

[108] Mindezek alapján a felmondásban foglalt indokok valósága mellett azok okszerűségét az alperesnek nem sikerült bizonyítania, így az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[109] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes jogi képviseletével összefüggésben felmerülő ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdés, valamint 4/A. §-a alapján a rendelkező részben foglaltak szerinti mértékben állapított meg, amely összeg áfa-t is tartalmaz.

[110] Az ítéltábla az alaptalanul fellebbező alperest kötelezte az ügy tárgyi illetékfeljegyzési jogos voltára tekintettel feljegyzett 96 700 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a Magyar Államnak [Pp. 82. § (1) bekezdés, 96. § (3) bekezdése, 101. § (1) bekezdés, 102. § (6) bekezdés; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés; a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja].

[111] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[112] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2024. január 05.

Dr. Bálint Attila sk.

Dr. Telegdy Gergely sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró